

Lederforeningen for VUC
VUC Bestyrelsesforeningen

København den 11. juni 2010.

Eksempler fra VUC – Konsekvenser af besparelserne på SVU og øget deltagerbetaling

Lederforeningen for VUC og VUC Bestyrelsesforeningen vil hermed gerne takke for den opmærksomhed og interesse, som Folketingets Uddannelsesudvalg viste vores sag, da de to foreninger var i foretræde for udvalget tirsdag den 8. juni 2010.

Som opfølgning på vores foretræde om konsekvenserne på VUC-området af regeringens aftale om genopretning af dansk økonomi, herunder L 223 om reduktion af støtteperioden af SVU, fremsender de to foreninger hermed en række konkrete eksempler på, hvordan de foreslåede initiativer vil ramme kortuddannede voksne og unge uddannelsessøgende. Nærværende materiale indeholder også en række helt nye tal for aktiviteten for 2009. Disse tal viser, at knap $\frac{3}{4}$ af deltagertimerne anvendes til kursister under 35 år, og at VUC på den måde i altovervejende grad er et parallelt kompetencesystem for unge og for yngre voksne.

2 eksempler på kursister, der modtager SVU, som vil blive ramt af de foreslåede besparelser

De to nedenstående eksempler er hentet fra den virkelige verden og viser, hvordan SVU anvendes som led i voksen- og efteruddannelse, der har til formål at kvalificere til videre uddannelse og i sidste ende til et mere stabilt fodfæste på arbejdsmarkedet.

Lars er 41 år, bor i Sydjylland og vil gerne være pædagog. Oprindeligt er Lars uddannet håndværker inden for blik og rørlægning, men han har på grund af nedslidning i ryg og knæ ikke haft mulighed for at arbejde inden for sit erhverv i mange år. Derfor har han i en lang årrække været beskæftiget med ufaglært arbejde, senest på virksomheden LM Glasfiber. Lars blev fyret i 2009 som følge af finanskrisen, og derefter begyndte han i uddannelse som SVU-kursist på VUC Sønderjylland.

Lars begyndte sin uddannelse i uge 35 i 2009 og er netop nu ved at afslutte avu med D-niveau i alle fag samt engelsk på C-niveau. Til august begynder Lars på hf-enkeltfag, idet han har besluttet sig for at tage den såkaldte pædagogpakke. Efter hf vil han nemlig gerne læse videre til pædagog og fokusere på arbejdet med vanskelige børn. Pædagogpakken på VUC tager et år.

Lars satser på at afslutte så meget af pædagogpakken som muligt inden uge 12 i 2011, hvor perioden på 80 uger med SVU udløber. Resten af tiden frem til sommeren 2010 er Lars indstillet på selv at finansiere sin dagligdag, så han kan blive færdig med pædagogpakken og søge optagelse på UC Syd's pædagoguddannelse.

Det uddannelsesforløb, Lars er i gang med, ville ikke have været muligt at gennemføre med en periode med SVU på 40 uger. Lars nævner, at en 40-ugers støtteperiode ville have betydet, at han aldrig ville være kommet i gang med en uddannelse men blot passivt ville have skubbet problemerne foran sig.

Morten har arbejdet som ufaglært men vil gerne have en uddannelse inden for finans- eller regnskabsområdet

Morten er oprindeligt uddannet elektriker, men han har ikke brugt denne uddannelse i en del år. I de sidste fem år har han arbejdet som ufaglært, hvilket han ikke har fundet særligt attraktivt.

Morten blev fyret fra Tinglev Elementfabrik i foråret på grund af finanskrisen. Morten har i nogle måneder taget nogle avu-fag og hf-enkeltfag og går til eksamen i øjeblikket. Til august fortsætter han med hf, som han kan nå at gennemføre størsteparten af, mens han modtager SVU-støtte i 80 uger. Morten vil bruge hf som adgang til en uddannelse inden for finans- eller regnskabsområdet, da han har flair for at arbejde med tal.

4 eksempler på konsekvenser af forhøjet deltagerbetaling på almen voksenuddannelse (avu) og hf-enkeltfag

De fire nedenstående eksempler er hentet fra den virkelige verden og omhandler kursister, der har gået på VUC i indeværende kursusår. I alle fire tilfælde er der tale om unge, som er gået i gang med den ungdomsuddannelse, de ikke fik i første omgang.

En 20-årig kvinde

En 20-årig kvinde vælger efter nogle års nogle års ufaglært arbejde at tage en hel hf. Det gør hun på et VUC, der ikke har udbudsgodkendelse til 2-årigt hf, men kun kan sammenstykke uddannelsen af enkeltfag.

De fleste af fagene koster 450 kroner, men hun vælger design og psykologi som valgfag. Dermed kommer den samlede deltagerbetaling op på 7.600 kroner. Hvis hun består, refunderes hele deltagerbetalingen. Frafaldet er på ca. 25 procent. Gennemsnitlig bliver det reelle statslige provenu af deltagerbetalingen således 1.900 kroner.

En 22-årig mand

En 22-årig mand tager en såkaldt hf-pakke med henblik på optagelse på pædagoguddannelsen. Prisen er 4.450 kroner. Deltagerbetalingen refunderes månedligt over SU svarende til 85 procent af deltagerbetalingen. Hvis man regner med et frafald på 25 procent samt tillægger de 15 procent i egenbetaling, er det reelle statslige provenu af deltagerbetalingen 1.780 kroner.

En 19-årig mand

En 19-årig ung mand af anden etnisk herkomst, der er faldet fra en erhvervsuddannelse på grund af dårlige almene forudsætninger, tager et avu-forløb over et år for dermed reelt at få et kompetenceniveau svarende til 10. klasse. I forløbet indgår blandt andet et it-fag. Den samlede deltagerbetaling udgør 1.650 kroner. Deltagerbetalingen refunderes månedligt over SU svarende til 85 procent af deltagerbetalingen. Hvis man regner med et frafald på 25 procent samt tillægger de 15 procent i egenbetaling, er det reelle statslige provenu af deltagerbetalingen 660 kroner

En 22-årig kvinde

En 22-årig kvinde er gået ud af 9. klasse, har arbejdet som ufaglært i nogle år og har nu besluttet sig for at gå i gang med en uddannelse. Hun har et ønske om at blive socialrådgiver. Hun skal først have et år på avu og skal derefter søge om optagelse på 2-årigt hf. På avu vælger hun både it og psykologi. Den samlede pris er 2.640 kroner for det ene år på AVU. Deltagerbetalingen refunderes månedligt over SU svarende til 85 procent af deltagerbetalingen. Hvis man regner med et frafald på 25 procent samt tillægger de 15 procent i egenbetaling, er det reelle statslige provenu af deltagerbetalingen 1.056 kroner.

Hvorfor ikke fritage SU-kursister under 30 år for deltagerbetaling?

De fire eksempler viser, at man pålægger de unge en høj startbetaling, og det vil helt bestemt være en barriere, der vil få en del unge til at fravælge uddannelse. Men eksemplerne illustrerer samtidig, at det statslige provenu af deltagerbetalingsordningen er ganske beskedent.

Man kunne med afsæt i ovenstående eksempler fristes til at lege med tanken om at fritage SU-kursister under 30 år for at skulle erlægge deltagerbetaling. Dette ville i øvrigt være et initiativ, der ville falde fint i tråd med de to hidtidige Ungepakker, og som vil kunne bidrage til at understøtte målsætningerne om uddannelse til flere, således som dette kommer til udtryk i 95 procent og 50 procent målsætningerne.

Det drejer sig årligt om i alt ca. 12.000 unge, som anvender VUC til gennemførelse af et sammenhængende uddannelsesforløb, der kan kvalificere til videre uddannelse. Hvis man antager, at det reelle statslige provenutab er på gennemsnitligt 1.500 kroner pr. deltager, vil det samlede provenutab af en betalingsfritagelse for unge under 30 på SU andrage 18 millioner kroner. Et beløb af denne størrelsesorden vil højst sandsynligt for størstedelens vedkommende kunne tilvejebringes gennem en administrativ besparelse som følge af den administrative forenkling, som en betalingsfritagelse ville afstedkomme.

Øversigt over undervisningsaktiviteten på VUC i 2009

Følgende er en opgørelse over udvalgte uddannelsesaktiviteter i VUC-sektoren. Hensigten med materialet er at give et billede af hvor stor en andel af den samlede undervisning, der bliver trukket af de forskellige kursistaldersgrupper. Det kan således aflæses af statistikken, hvilken aldersgruppe blandt kursisterne, der udgør den største andel af den samlede undervisningsaktivitet.

Begrebet deltagertimer dækker over det antal undervisningstimer, som hver enkel kursist på et givent hold deltager i. Det samlede antal deltagertimer på et givent hold vil således kunne opgøres ved:

Samlet antal undervisningstimer på et hold $\times$ samlet antal kursister på holdet

Da der kan være stor variation i antallet af undervisningstimer på de forskellige hold, er opgørelsen i deltagertimer den mest detaljerede og præcise måde at illustrere undervisningsaktiviteten på, og i det følgende er denne undervisningsaktivitet fordelt efter kursisternes alder.

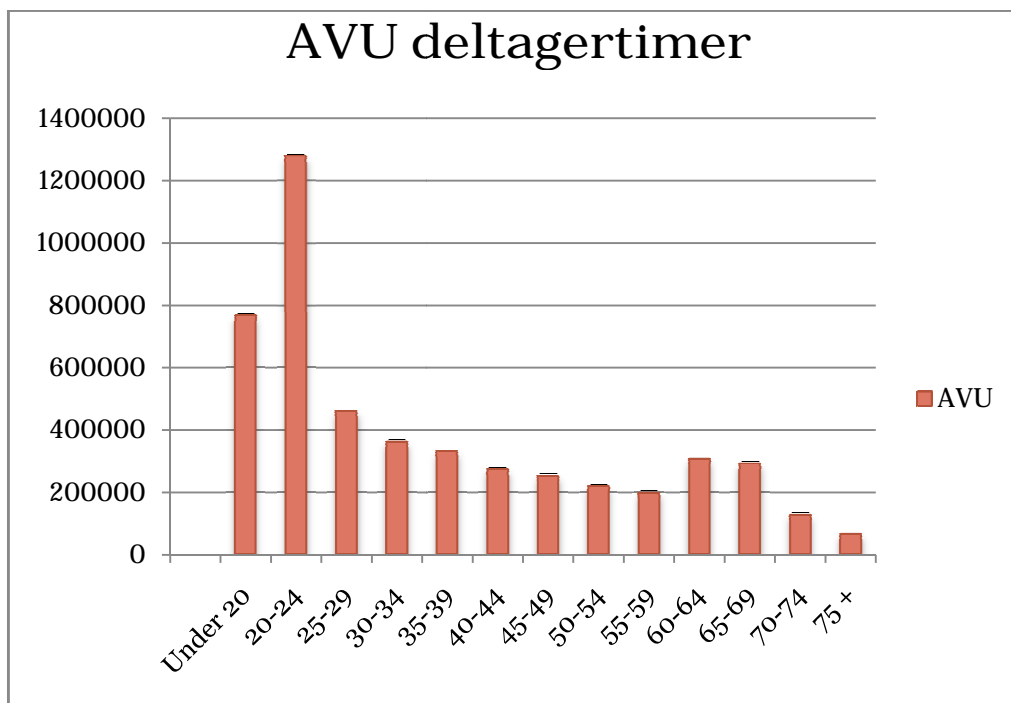
I det følgende vises undervisningsaktiviteten fordelt på alder for uddannelserne almen voksenuddannelse (avu), hf-enkeltfag, 2-årigt hf samt en samlet opgørelse for alle uddannelser.

Almen voksenuddannelse (avu)

Kursisterne på den almene voksenuddannelse har i 2009 samlet set lagt i alt 4.925.747 deltagertimer i denne uddannelse. Heraf er 2.863.948 deltagertimer lagt af kursister under 35 år.

Det betyder, at 58 % af aktiviteten på avu i 2009 udgøres af unge under 35 år.

Følgende diagram viser fordelingen af deltagertimer på alder på avu i 2009.

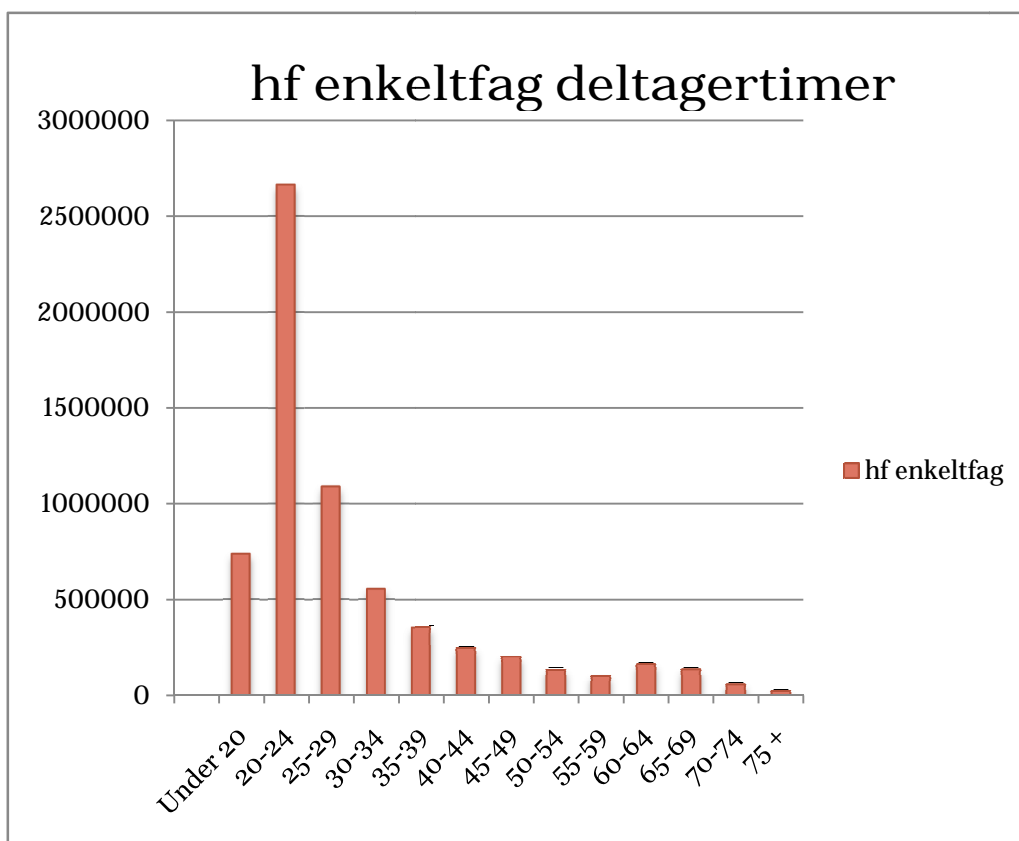

Hf-enkeltfag

Kursister, som deltager i hf-enkeltfag, har i 2009 lagt 6.433.381 deltagertimer i uddannelsen. Heraf er 5.035.941 timer lagt af deltagere under 35 år.

Dette betyder, at 78 % af aktiviteten på hf-enkeltfag i 2009 udgøres af unge under 35 år.

Følgende diagram viser fordelingen af deltagertimer på alder på hf-enkeltfag i 2009.

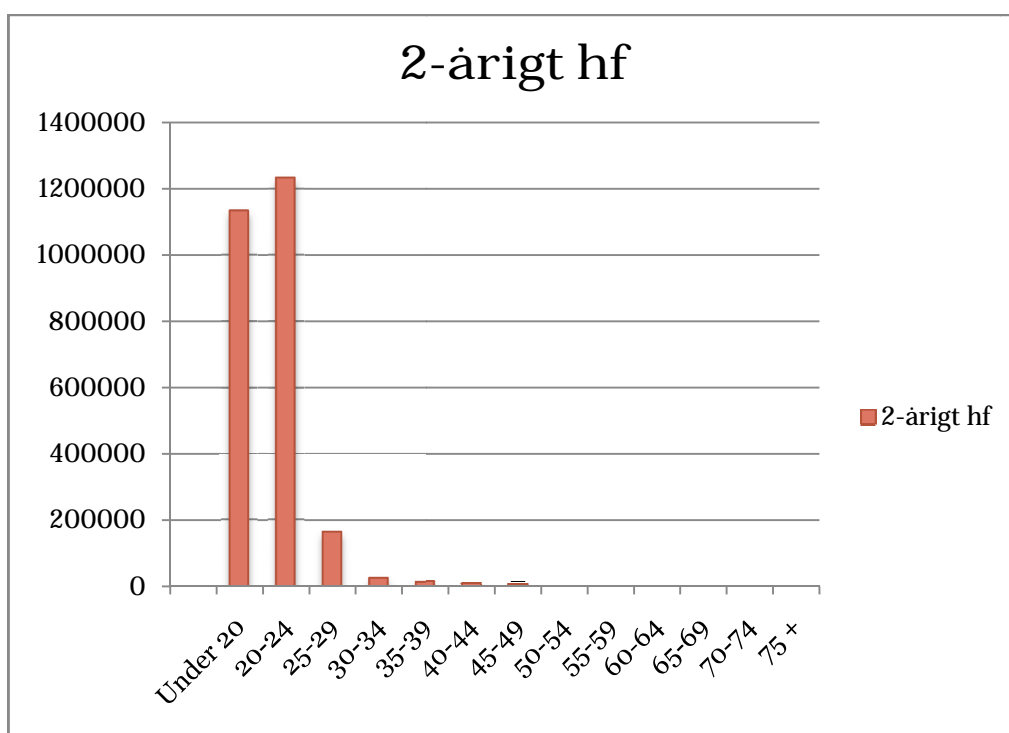

2-årigt hf

Kursister, som har deltaget i 2-årigt hf, har i 2009 lagt 2.588.556 deltagertimer i uddannelsen. Heraf blev 2.556.134 timer lagt af deltagere under 35 år.

Dette betyder, at 99 % af aktiviteten på 2-årigt hf i 2009 udgøres af unge under 35 år.

Følgende diagram viser fordelingen af deltagertimer på alder på 2-årigt hf i 2009.

Det samlede billede af aktiviteten på VUC i 2009

Afslutningsvis kommer her en illustration af aldersfordelingen på den samlede aktivitet på VUC-området for 2009.

Den samlede aktivitet dækker over uddannelserne almen voksenuddannelse (avu), hf-enkeltfag, 2-årigt hf, gymnasiale suppleringskurser (GS), forberedende voksenundervisning (FVU) og ordblindeundervisning (OBU).

Det viser sig, at langt størstedelen af aktiviteten på VUC udgøres af unge under 35 år. Der blev i 2009 på alle voksenuddannelsescentre i Danmark i alt lagt 15.547.323 deltagertimer. Heraf blev 11.483.838 timer lagt af kursister under 35 år.

Af den samlede aktivitet på VUC i 2009 udgøres 74 % af unge under 35 år.

Følgende diagram illustrerer dette.

